

§ 98 Čilgehusat ja diehtujuohkin - joatká

§ 98.1 Stivrra čilgehus dievasčoahkkimii

Áššegirjijt

- Stivrabeavdegirji 2022-04-05—07, § 54.5.1
 - Stivrabeavdegirji 2022-05-03, § 86.1
- ./.
- Stivrra čilgehus áigodahkii 22 b. ođđajagimánus - 20 b. cuoŋománnui 2022.

Stivra mearridii cuoŋománu 5 -7 b. 2022, § 54.5.1,

ahte stivrra čilgehus lea áigodahkii 22 b. ođđajagimánus - 20 b. cuoŋománnui 2022.

Stivra mearridii miessemánu 3 b. 2022, § 86.1,

ahte ášši galgá giedahallot dievasčoahkkimis miessemánus/geassemánus 2022,

ahte mearridit per capsulam maŋemusat duorastaga miessemánu 5 beaivvi 2022 dii. 16.00.

Paragráfa dárkkistuvvo dasttánaga

Stivra mearrida

ahte geiget stivrra čilgehusa dievasčoahkkimii.

Stivra euttoha Sámedikki mearridit

ahte bidjat dieduid áššebáhpiriidda.

Paragráfa dárkkistuvvo dasttánaga

§ 98 Rapporter och information

§ 98.1 Styrelsens redovisning till plenum

Dokument

- Styrelseprotokoll 2022-04-05—07, § 54.5.1
- Styrelseprotokoll 2022-05-03, § 86.1
- ./.
- Styrelsens redovisning för perioden 22 januari – 20 april 2022.

Styrelsen beslutade den 5 -7 april 2022, § 54.5.1

att styrelsens rapport innefattar perioden 22 januari – 20 april,

Styrelsen beslutade den 3 maj 2022, § 86.1

att ärendet ska behandlas på plenum i maj/juni 2022,

att besluta per capsulam senast torsdag den 5 maj 2022 kl. 16.00.

Paragrafen justeras omedelbart

Styrelsen beslutar

att överlämna styrelsens redovisning till plenum.

Styrelsen föreslår Sametinget besluta

att lägga informationen till handlingarna.

Paragrafen justeras omedelbart

Styrelsens redovisning till plenum i Julevu för period 2022-01-22 – 2022-04-20

Sametingets styrelse		
Ordinarie:	Ansvarsområde:	Ersättare:
Håkan Jonsson, ordförande	Miljö, klimat, internationella frågor, övergripande frågor	Marita Granström
Stefan Mikaelsson, vice ordförande	Miljö, klimat, internationella frågor	Martin Lundgren
Jan Rannerud	Rennäring, EU, mediapolitik samt näring	Vakant
Ulla-Karin Sarri	Språk, utbildning	Josefina Skerk
Marie Person Njajta	Sanningskommission, Hälsa, äldre, idrott, Jämställdhet	Torkel Stångberg
Lars-Jonas Johansson	Kulturfrågor	Lars-Paul Kroik

Styrelsemöten

Styrelsen har under perioden haft följande protokollförda möten:

2022-01-25–27	§§ 1-30	Digitalt
2022-01-31	§§ 31-36	Digitalt
2022-02-03	§§ 37-42	Digitalt
2022-02-04	§§ 43-46	Digitalt
2022-02-11	§§ 47-48	Per capsulam
2022-02-21	§§ 49-51	Östersund
2022-04-05--07	§§ 52-83	Stockholm

Presidium och nämndernas/rådens verksamheter

Kultur-, närings-, rennärings-, språk-, hälso-, äldre och idrottsnämnden, valnämnden, presidiet, Samefonden, Nämnden för Sameskolstyrelsen samt ungdomsrådet lämnar särskild redovisning över sina verksamheter.

Val

Styrelsen beslutade 2022-04-05--07 att föreslå Helena Dådring ingå i referensgrupp för Socialstyrelsens arbete med nationella minoriteter och urfolket samer.

Styrelsen beslutade 2022-04--07 att utse Ulla-Karin Sarri till Nordiska ministerråds insats "Små språk i Norden".

Representation

2022-02-02	Styrelsens ordf. samt Stefan Mikaelsson styrelsens vice ordförande deltog i digitalt möte med Åsa Larsson Blind, m.fl. Samerådet, ang medverkan vid EU Sapmi Week 20-22 juni 2022 i Bryssel
2022-02-05	Styrelsens ordf. samt Jan Rannerud Rennäringsnämndens ordförande digitalt deltog i möte med representanter för Könkämä sameby
2022-02-05	Styrelsens ordf. samt Jan Rannerud Rennäringsnämndens ordf. deltog i ett möte med representanter för Vittangi sameby
2022-02-09	Styrelsens ordf. samt , Jan Rannerud Rennäringsnämndens ordf. deltog i ett lunchmöte med same- och kulturminister Jeanette Gustafsdotter i Kiruna.
2022-02-16	Styrelsens ordf. samt styrelsens politiska sakkunniga deltog i möte med Sveaskogs kommunikatör Tobias Thomson samt Resultatområdeschef i Västerbotten Johan Oskarssoni Vuovosberg
2022-02-25	Styrelsens ordf. samt styrelsens politiska sakkunniga deltog i möte med Eric M Runesson, och representanter från SSR, Jägarnas Riksförbund, Svenska Jägarförbundet samt Föreningen Sveriges Jägare i Stockholm
2022-02-26	Styrelsen deltog i digitalt möte med sametingets nämnds- samt rådsordförandena
2022-03-09	Styrelsen ordf. deltog i möte med ordförande i Nordiska rådets välfärdsutskott, Eva Lindh i Stockholm
2022-03-11	Styrelsens ordf. deltog i digitalt SPR styrelsemöte
2022-03-16	Styrelsens ordförande samt styrelsens politiska sakkunniga deltog i stormöte med Kultur och same- och kulturminister Jeanette Gustafsdotter samt representanter för kommunerna ang den sk Kultursamverkansmodellen i Stockholm
2022-03-17	Myndighetsdialog i Stockholm (Bilaga 1)
2022-03-21 – 22	Styrelsens ordf. deltog i Nordiska rådets session i Malmö
2022-03-23	Styrelsens ordf. samt Jan Rannerud, Rennäringsnämndens ordf. deltog i ett digitalt möte med försvarsdepartementets politiska sakkunniga Jan-Olof Lind (Bilaga 2)
2022-03-24	Styrelsens ordf. samt, Jan Rannerud, Rennäringsnämndens ordf. deltog i ett digitalt möte med Infrastrukturminister Tomas Eneroth (Bilaga 3)

2022-03-24	Styrelsens ordf. samt styrelsens politiska sakkunniga deltog i ett möte med Sveaskogs vd Erik Brandsma i Piteå
2022-03-29	Styrelsens ordf. samt styrelseledamot Lars-Jonas Johansson deltog i digitalt seminarium arrangerat av Karolinska Institutets etikråd
2022-03-31	Styrelsens ordf. deltog i ett digitalt SPR styrelsemöte
2022-04-04	Styrelsen ordf. deltog i överläggning med de nordiska regeringarnas representanter och sametingen från Norge och Finland ang Nordisk samekonvention i Stockholm
2022-04-07	Styrelsen ordf. deltog digitalt i överläggning med de nordiska regeringarnas representanter och sametingen från Norge och Finland ang Nordisk samekonvention
2022-04-08	Jennie Granberg representerade sametingets styrelse vid EU toppmötet Youth 2030 i Stockholm
2022-04-11	Styrelsen ordf. deltog digitalt i överläggning med de nordiska regeringarnas representanter och sametingen från Norge och Finland ang Nordisk samekonvention
2022-04-19	Styrelsen ordf. deltog digitalt i överläggning med de nordiska regeringarnas representanter och sametingen från Norge och Finland ang Nordisk samekonvention

Allmänt

Sametinget har under perioden haft 7 styrelsemöten, varav 5 har varit digitala och 2 fysiska varav ett i samband med plenum i Östersund.

En stor del av arbetet har fokuserats på den problematiska ekonomiska situationen. Det har bl.a. inneburit att styrelsen prioriterat digitala styrelsemöten. Det har också inneburit generellt att även övriga möten har så långt som möjligt hållits digitalt.

Det har också inneburit att styrelsen har varit nödgad att ej delta på tex Permanent Forum i New York som pågår mellan 25 april och tom 6 maj. Det är olyckligt då Sametinget i Sverige övertar ordförandeskapet i SPR (Samiskt Parlamentariskt Råd) 19 maj i år, men också för att en svensk riksdagsdelegation närvarar på Forumet. Då Sametinget i Sverige övertar ordförandeskapet i SPR kommer det att kräva ett större internationellt deltagande från vår sida.

Det svåra ekonomiska läget har också inneburit att förvaltningen inte kunnat bistå och bereda ärenden till politiken i den omfattningen som skulle behövts. Det har bl.a. resulterat att, av styrelsens 26 beslutade motioner som också har överlämnats till förvaltningen är endast två motioner färdigberedda. De flesta motioner överlämnades till förvaltningen vid styrelsemötet i december 2021.

Styrelsens ordförande hade ett inledande möte med same- och kulturminister Jeanette Gustafsdotter i Kiruna 9 februari i Kiruna. Mötet var av inledande, lära-känna karaktär, där kulturministern informerades om Sametingets politiska arbete och kommande utmaningar. Inget beslut togs vid samtalet.

Styrelsens ordförande samt styrelsens politiska sakkunniga deltog i ett möte som arrangerades av Eric M Runesson. På mötet deltog även representanter från Svenska Samernas Riksförbund (SSR), Jägarnas Riksförbund, Svenska Jägarförbundet samt Föreningen Sveriges Jägare. Mötet handlade till stor del om den artikel i Svensk Jakt som hänvisade till läckt arbetsmaterial från samma grupp. Erik M Runesson hade som mål att komma fram till lösningar via samverkansavtal mellan samebyarna och jägarkåren.

Styrelsens ordförande har haft möte med ordförande Eva Lindh i Nordiska rådets välfärdsutskott. Skälet till mötet var att försöka få ett permanent medlemskap för SPR i Nordiska rådet. Idag har SPR endast möjlighet att delta på utskottens möten men inte deltaga, debattera och ha mandat att rösta vid sessionerna som äger rum en gång per år. Av den anledningen deltog styrelsens ordförande, på Nordiska rådets session i Malmö 21-22 mars.

Målet är att så fort som möjligt överlämna en hemställan att SPR får ett fast medlemskap i Nordiska rådet. Nordiska rådet beslutar i en rad ärenden som är av gränsöverskridande karaktär. Det är inte första gången SPR sökt medlemskap. SPR utformade och överlämnade en ansökan 2014 som emellertid inte godkändes.

Sametingets styrelse har reviderat kanslichefsinstruktionen där det framgår att Sametingets huvudsäte är Giron och att huvudsätet är placeringsorten för Sametingets kanslichef.

Sametingets styrelse har haft möte Sametingets nämnds/rådsordförandena. Frågor som togs upp och diskuterades var nämndernas/rådens handlingsprogram, delegationsordningar, redovisningar samt ordförandenas roll och hur samarbetet mellan styrelsen och nämnderna/råden kan förbättras.

Nordisk samekonvention

Ordförandena för de förhandlingsdelegationer som förhandlat om en nordisk samekonvention mellan Finland, Norge och Sverige har paraferat konventionstexten i januari 2017. Avsikten med konventionen är att stärka samernas rättigheter så att samerna ska kunna bevara, utöva och utveckla sin kultur, sina språk och sitt samhällsliv på ett sådant sätt att statsgränsernas negativa påverkan är så minimal som möjligt. Enligt konventionen ska Sametinget i respektive land ge sitt bifall till konventionen innan den undertecknas. Sametinget och Samiskt parlamentariskt råd behandlade konventionstexten vid flera tillfällen under 2017 och 2018 och beslutade att föreslå ändringar i konventionstexten för staterna. SPR skickade ett förslag för ändringar till regeringar i tre länder 7.6.2018 samt en påminnelse om frågan 11.12.2018. Hittills har endast den norska regeringen svarat på förslaget 8.9.2020.

Den svenska regeringen återupptog frågan under hösten 2021. Eftersom norska regeringen motsätter sig att ändra i den lagda konventionstexten så är en form av överenskommelse som ska biläggas konventionen under processande. Målet med denna är att tydliggöra konventionens innehåll. Den stora utmaningen har varit artikel 4 och 13 i konvention. Det vill säga rätten till självbestämmande samt vem som beslutar om Sametingets röstlängd. Från sametingens horisont har det samiska självbestämmande utarmats av den andra ansatsen som berör konsultationsprocessen. Vad gäller sametingens röstlängd så anser SPR att staterna inte ska kunna lagstifta så att andra än samer kan komma i fråga i sametingens röstlängd. För att konventionen ska kunna antas krävs att

konventionsförslaget föreläggs de tre sametingen för beslut. Om regeringarna i Sverige, Norge och Finland samt sametingen i dessa länder kommer överens skulle ett undertecknande av konventionen kunna ske 28 juni.

Hälso-, äldre- och idrottsfrågor

Hälso-, äldre- och idrottsfrågor hanteras löpande av Sametingets Hälso-, äldre- och idrottsnämnd som även samarbetar med Kunskapsnätverket för samisk hälsa. Nämnden redovisar sitt arbete i egen rapport till plenum, där kommer även Sametingets representant i Kunskapsnätverket för samisk hälsa att bifoga sin rapport. Sametingets representant i Kunskapsnätverket är nominerad av nämnden och utgör även vice ordförande i hälso-, äldre- och idrottsnämnden.

Styrelsens ansvariga för hälso-, äldre- och idrottsfrågor har under perioden haft dialogmöte med nämndsordföranden och kansliet för att stämma av aktuella frågor och nämndens arbete. Ett gemensamt möte har även hållits mellan nämndsordföranden, styrelsens ansvariga för hälso-, äldre- och idrottsfrågor, styrelseordföranden, politiskt sakkunnig och kansliet. Vid detta möte diskuterades särskilt idrottsfrågor men även äldreomsorgsfrågor, hälsofrågor samt samordning och former för dialog och stöd från styrelsen i nämndens arbete m.m.

Styrelsen ser behov av att tydliggöra att idrottsfrågorna ska ligga under hälso-, äldre- och idrottsnämnden samt att medel till samisk idrott även bör fördelas från samma nämnd. Styrelsen kommer att se över om och hur detta kan göras på bästa sätt, samtidigt som vi måste arbeta för ett ökat stöd och finansiering till samisk idrott.

Vid den fördjupade myndighetsdialogen med kulturministern och departementen lyftes behovet av stöd för samisk idrott särskilt. Även problematiken med att exploateringar påverkar samers hälsa negativt lyftes med ministern, oavsett om exploateringar blir av eller inte.

I övrigt har Sametinget ett flertal pågående samarbetsprocesser med Umeå universitet och forskargruppen Lávvuo – forskning och utbildning för samisk hälsa, på Institutionen för Epidemiologi och Global Hälsa, framför allt angående uppdragsforskning som universitetet bedriver på uppdrag av Sametinget. Ett exempel är den samiska folkhälsoundersökningen, som genomförts under 2021, på delat uppdrag av Sametinget och Folkhälsomyndigheten. Universitetet arbetar med att skapa ett system för att följa samers hälsa, bl.a. genom att upprepa folkhälsoundersökningen vart fjärde år. Samarbete med Umeå universitetet pågår även med delar av Sametingets jämställdhetsuppdrag och delen som rör hälsa, (läs mer under "Jämställdhet").

Förhoppningsvis kommer Sametinget i samverkan med Umeå universitet att kunna genomföra ett hälsoseminarium i samband med Sametingets plenum vecka 43.

Den 17 mars deltog styrelsens ansvariga för hälso-, äldre- och idrottsfrågor vid ett kvällsmöte som hölls i Jåhkåmåhkke/Jokkmokk och digitalt. Mötet handlade om hur vi kan stödja samiska killar bättre samt information om samisk stödchatt för samiska killar där man söker volontärer till en anonym stödchatt. Kvällen var ett samarrangemang och hade deltagare från Sáminuorra, Kunskapsnätverket för samisk hälsa, Sametingets styrelses ansvariga för hälsofrågor, Institutionen för epidemiologi och global hälsa vid Umeå Universitet, volontär från samiska Killar.se och organisationen MÄN som även modererade samtalet. Sametinget kommer fortsätta samverka med flera aktörer inom hälsoområdet.

Perioden har präglats av ett intensivt arbete kring sanningskommissionen. Sedan regeringsbeslutet i november 2021 om att inrätta en sanningskommission¹ för det samiska folket, har nu arbetet gått in i fasen att utse kompetenser för ledamöter/kommissionärer. Ledamöterna ska utses i dialog med Sametinget. Sametingets styrgrupp har haft flera möten för att diskutera kompetenser, ordföranden samt ledamöter/kommissionärer. Kommissionen ska bestå av högst 13 ledamöter/kommissionärer varav 1 är ordförande.

Departementet har informerat om att två sekreterare hittills har anställts till sanningskommissionens sekretariat. Dessa kan påbörja planering av kommissionens arbete i väntan på att ordförande och ledamöter/kommissionärer kommer på plats. Den 11 april utsåg regeringen justitieråd Kerstin Calissendorff till ordförande i sanningskommissionen. Arbetet med sanningskommissionen är högt prioriterat för Sametingets styrelse för att se till att sanningskommissionen ska komma i gång så fort som möjligt. Dialog har förts med departementet och uppföljande möte kommer ske mellan styrgruppen och departementet angående kommissionärerna.

Jämställdhet

28 oktober 2021 beslutade regeringen att anslå 5,8 miljoner kronor fram till år 2024 för Sametingets arbete med jämställdhet och förebyggande insatser för att bekämpa mäns våld mot samiska kvinnor och flickor. Sametinget ska vid genomförandet av uppdraget utgå från Sametingets kartläggning av jämställdhet i det samiska samhället (Ku2021/01191) och främja en jämn könsfördelning mellan kvinnor och män när det gäller representation i rennäringsen, i samiska civilsamhällesorganisationer samt inom Sametinget. I de jämställdhetsfrämjande åtgärderna och i arbetet med att förebygga och bekämpa mäns våld mot samiska kvinnor och flickor ska Sametinget utgå från sitt förslag om att förbättra kunskapsläget samt utveckla och koordinera insatser inom området.

För att snabbt komma i gång med uppdraget gav Sametinget 2021 uppdrag till Institutionen för Epidemiologi och Global Hälsa vid Umeå universitet att genomföra delar kring jämställdhetsuppdraget genom att undersöka våldsutsatthet bland samiska kvinnor samt erfarenheter inom samhällets stödsystem för samiska kvinnor som söker hjälp för våld i nära relationer. De har haft ute en tjänst och deras uppdrag sker i samverkan med olika aktörer. Åtgärder för att öka jämställdheten och utjämna balansen mellan övervägande kvinnlig representation inom det samiska civilsamhället och manlig dominans inom rennäringsen, måste omfatta både samiska kvinnor och män.

Kartläggning och analys av kunskapsläget och behovet av insatser om våld mot samiska kvinnor visar att det krävs ett långsiktigt arbete både för att utveckla kunskap och hitta relevanta insatser för att reagera på, hantera och förebygga våld mot samiska kvinnor och flickor. Sådant långsiktigt arbete behöver göras både inom det samiska samhället och i majoritetssamhället. Detta får dock inte hindra att åtgärder på kort sikt även genomförs för att stödja och skydda våldsutsatta så snart som möjligt. Projektplanen för Sametingets jämställdhetsarbete omfattar ett antal olika åtgärder som hämtats från den genomförda kartläggningen av jämställdheten i det samiska samhället. Målgrupperna för aktiviteterna omfattar främst individer, grupper, organisationer och institutioner inom det samiska samhället.

Budget för aktiviteterna inom den aktuella tidsperioden omfattar 1,8 miljoner kronor per år under tre år, samt 400 000 år 2021. Samverkansparter i arbetet är Umeå universitet, samebyar, samiska

¹ Sanningskommissionens direktiv: <https://www.sametinget.se/162419>

organisationer, institutioner, föreningar och företag samt övriga relevanta myndigheter och organisationer såsom länsstyrelsen, nationellt centrum för kvinnofrid/Kvinnofridslinjen m.fl.

Den övergripande målsättningen med arbetet är att främja samisk jämställdhet, motverka våld mot samiska kvinnor samt i övrigt motverka våld i nära relationer.

Delmål 1. Kvantitativ studie

- Genomföra en kvantitativ studie med fokus på våld mot samiska kvinnor av befintlig enhet. Projekt: uppdrag att undersöka våldsutsatthet bland samiska kvinnor och samhällets stödsystem till samiska kvinnor som söker hjälp för detta, Umeå universitet, Institutionen för epidemiologi och global hälsa

Delmål 2. Utveckling av metodstöd

- Utveckla ett metodstöd för genusanalys och verktyg för att ta fram jämställdhetsplaner för samiska aktörer
- Lyfta diskussioner i olika dialogforum om normer, genus- och hbtqfrågor samt värderingar i det samiska samhället ur ett samiskt och urfolksfeministiskt jämställdhets- och normkritiskt perspektiv

Delmål 3. Utveckla stödstruktur

- I samverkan med relevanta myndigheter och organisationer utreda och utveckla kultur- och våldskompetent stödstruktur med olika metoder och lösningar utifrån aktuellt behov, för våldsutsatta

Rapportering av nuläge

En tidsbegränsad anställning som projektledare kommer annonseras och anställas hos Sametinget så snart som möjligt. Den 9 juni kommer Umeå universitet att presentera en delrapport av sitt arbete.

Kultur

Styrelsens har deltagit på mötet med Sveriges Kultursamverkansråd. Där deltog Sveriges Kulturminister samt representanter från landstingen i Sverige. Vid mötet framkom att det finns en vilja hos Statens kulturråd att sametinget ska få del finansiering för kultur men fortfarande ha suveränitet över medel som till delas. Representanter från Kultur i Norr ville också belysa att samer finns i hela Sverige och ansvaret måste ligga på fler regioner att den samiska kulturen synliggörs och får kostnadstäckning för detta.

Samtal med den samiska allmänheten har förekommit och förekommer löpande. Dessa kan gälla allt ifrån kultur, ekonomiska förutsättningar till kulturarbete, rennäring, rovdjurs problem, medlemskapsfrågor i sameby, Rasbiologiska institutets fotoarkiv och repatrieringsfrågor. Behovet av att ett starkare politiskt Sameting behövs, blir allt mer tydligt ifrån den samiska allmänhetens sida. Utifrån de diskussioner som förts angående återförande av samiska föremål, finns ett starkt behov av att Sametinget inrättar ett etiskt råd så snart som möjligt. Detta bör prioriteras, för att arbetet ska kunna fortlöpa så snabbt som möjligt. Former för hur ett sådant bör se ut, bör diskuteras vidare. Direktiv och riktlinjer för repatriering och återbördande av föremål, kräver en samisk beredskapsplan vilket Sametinget inte har idag.

Styrelsen gav den 26 januari, kansliet i uppdrag, att utarbeta ett förslag angående riktlinjer för repatrieringar. Styrelsens målsättning var att till detta plenum kunna presentera förslag på riktlinjer och kriterier enligt ovan. Sametingets styrelses uppfattning är, att när det gäller återbördande av föremål, så bör de så långt detta är möjligt, finnas bevarade i det område de ursprungligen kommer ifrån. En målsättning bör därför vara, att ett museum med samisk ledning finns, inom respektive län. Ärendet är ännu inte berett.

Näring

Sametingets ordf. har haft möte med Svea skogs kommunikatör Tobias Thomson och Johan Oskarsson angående former för dialog mellan Sametinget och Sveaskog. Det resulterade i ett möte med Sveaskogs Vd Erik Brandsma. Vid mötet diskuterades utmaningar för rennäringen i det moderna skogsbruket. Frågan om någon form av ersättning till de samer som deltar vid samråd med Sveaskog diskuterades också.

Sametinget har deltagit vid Sápmi Business Conference. Där önskade organisatörerna skapa en ny giv och inspiration för samiska företagare och entreprenörer. Genom att skapa en samlande arena, ville dessa sätta samisk näringsutveckling på den nordiska och all-samiska agendan, och inspirera till ett samarbete där bärkraft och digitala möjligheter är det överordnade temat. Det blir en magisk arena i hjärtat av Sápmi, mitt på den arktiska tundran, med en unik sammansättning av människor, kunskap och erfarenheter, omgärdad av trygghet och öppenhet.

Rennäring

Ett möte med Rennäringsnämnden har hållits men med tanke på budgetläget ställdes det planerade mötet i mars in. Rennäringsfrågorna i styrelsen är fortsatt under beredning och en fördjupad redovisning kommer när dessa är klara. Ett flertal möten har hållits med rennäringskansli och samebyar om vargproblemet. Möte med Norra rovdjursförvaltningsområdet har skett. Där lyftes särskilt vargfrågan upp. Naturvårdsverket kommer nu att se över miniminivåerna för rovdjur och remissas för närvarande inom olika myndigheter.

Kansli och ordförande för Rennäringsnämnden för en dialog med Näringsdepartementet, som utgår ifrån budgetunderlagets förslag till ersättning för rovdjursskador så att ersättningen kan marknadsanpassas och ge full ersättning till samebyarna.

De flesta samebyarna i Norrbotten har ansökt om och beviljats katastrofstöd.

Främjandeanslaget föreslås en tillfällig höjning i Vårändringsbudgeten med 10 miljoner för de ökade kostnader som rennäringen fått vidkännas. Stigande foderpriser, dyrare transporter mm. Rennäringskonferensen är framflyttad då den inte är finansierad. Detaljerad redovisning i övrigt under nämndens redovisning.

Bearbetningskoncessionen i Gállok

Styrelseordförande och tjänstemän från kansliet hade överläggningar med näringsminister Karl-Petter Thorwaldsson den 15 december bl a om eventuell gruvbrytning i Gállok och vilka konsekvenser det blir för rennäringen i området. Remissyttrande angående bearbetningskoncession i Gállok inlämnades den 2 februari.

Den 22 mars kom regeringsbeslut där regeringen beviljade bearbetningskoncession för gruvbrytning i Gállok trots att flera instanser samt drabbade samebyar och samer avstyrker koncessioner i området. I samband med beslutet har styrelsen gjort ett pressmeddelande. Styrelsen ska nu se över hur Sametinget kan stödja drabbade samebyar och berörda samer. Beslutet är djupt oroväckande och drabbar hela det samiska folket såväl som enskilda samer och samebyar. Beslutet riskerar driva på

ytterligare exploateringar i Sápmi. Generellt är det djupt oroande hur s.k. "gröna" omställningsargument driver på en bredd av exploateringar i Sápmi. Problematiken kring den s.k. "gröna omställningen" lyftes även särskilt vid den fördjupade myndighetsdialogen med kulturministern och departementen. Sametingets styrelseordförande. uttalande (Bilaga 4)

Språk

Gränsöverskridande språkfrågor med sametingen i Norges och Finland

Utbyte kring respektive sametings språkarbete med Mikkel Eskil Mikkelsen (No) och Anni Koivisto (Fi). Samtal kring gränsöverskridande språkfrågor och framtida möjligheter beträffande samarbete. Samverkan kring IDIL och GTF (Global Task Force) och det gemensamma temat språkteknologi och barn- och ungdomars språk diskuterades. De tre sametingens gemensamma seminarium Mijá tekno/ Språkteknologi i Luleå, 10-11 maj, skapar förutsättning för arbete kring behov relaterade till språkteknologi.

Ad hoc-grupp för insatsen Små språk i Norden.

Förutom Sametingets språkansvarige deltog Island, Färöarna, Danmark, Norge och Åland samt representanter för Språkrådet; Isof. Bl.a behandlades utbildning om små språk, språk revitalisering och Nordiskt initiativ för språkteknologi - digital inkludering av små språk i Norden språkteknologi. (Se bilaga)

UR, Public Service om media politiskt läge och Sametingets handlingsprogram.

Representant för UR, Public service, chefen för Sametingets språkavdelning och styrelsens språkansvariga deltog. Mediapolitiken i nutid och framtid diskuterades, och media som resurs i samisk utbildning lyftes.

Unesco, Urfolksdekaden

Medlemmar av Global Task Force (GTF) från de olika regionerna deltog, bl.a Australien, Afrika, Arktis, Latinamerika, Canada, Östeuropa, Ryska Federationen etc. Med anledning av kriget i Ukraina väckte Östeuropas representant frågan om hur GTF ska förhålla sig till deltagande av regeringsrepresentanter, som inte är valda medlemmar till GTF. Ryska Federationens regeringsrepresentant hade synpunkter på frågan.

Mikkel Eskil Mikkelsen, Norge-Arktis, var ordförande för del av mötet. Deltagarna diskuterade och delade med sig av sina planer inför lanserandet av urfolksdekaden. Förslag på aktiviteter till Unescos kommande hybridevent *High Level Launch* i Paris 22 april 2022 för att lansera urfolksdekaden efterfrågades. Mötet har flyttats fram till senare datum.

Ekonomi

Folkvaldas budget är för helåret 14 589 000. Riktvärdet för perioden 2022-01-01 fram till 2022-03-31 är en förbrukning på 25 procent. Under perioden har 21 procent av budgeten förbrukats. En stor anledning till detta är kostnaden för samiskt parlamentariskt råd inte är utslaget under den perioden. I övrigt ser kostnadsläget ut att följa den beslutade budgeten.

Förvaltningens budget är för helåret 43 103 000. Riktvärdet för perioden 2022-01-01 fram till 2022-03-31 är en förbrukning på 25 procent. Under perioden har 24 procent förbrukats vilket i stort sett följer den beslutade budgeten.

Internationellt

Permanent forum äger rum 25 april – 6 maj i New York. Temat för den 21:s sessionen är Ursprungsbefolkningar, företag, autonomi och mänskliga rättigheters principer för *due diligence* inkl fritt- förhands- och informerat samtycke (FPIC).

Samerådet anordnar tillsammans med Suoma Nuorat EU Sápmi Week den 20-22 juni 2022 i Bryssel. Sametingens presidenter deltar. Vid arrangemanget kommer den samiska dimensionen att lyftas. Svenska sametinget kommer att ha en framträdande roll eftersom vi har ordförandeskapet i SPR.

Styrelsen har deltagit vid Dialogmöte angående UNPFII 21 sessionen 25.4-6.5.2022, videomöte. Sametinget på finsk sida representerades av Aslat Holmberg, Samerådet av Oula-Antti Labba och övrig deltagare var L-A Baer. Möjligheter till gemensamma uttalanden penetrerades & skulle undersökas.

Styrelsen har varit representerad på följande internationella möten:

UD. Barentssamarbetet - nationellt koordineringsmöte, Utrikesdepartementet videomöte samarbete och kontakter inom BEAC i ljuset av Rysslands invasion av Ukraina.

Dialogmöte med Taipei mission in sweden, Stuehkie Vård för mottagningen var ambassadör Vincent Chin-Hsiang Yao, Grand Hotell.

Greenpeace Dialogmöte med Carolina Karlsson. Diskussion om aktuella ärenden som Skogsfrågor, Ecocide, Naturens rättigheter.

Mottagning på Taipei mission in Sweden, Stuehkie vård för mottagningen var ambassadör Vincent Chin-Hsiang Yao.

Utdelning Olof Palme-priset, videomöte Priset för 2022 går till Patricia Gualinga, ledare för Kichwa-folket i Sarayaku i Amazonas, Ecuador. Hon prisas för sitt modiga ledarskap för urfolkens livsvillkor och naturens rättigheter samt för sin kamp för överlevnaden av Amazonas, världens största regnskog.

WGIP- BEAC Konstituering, videomöte presentation av deltagarna, därefter en beskrivning av Urfolksarbetsgruppens ledamöters (WGIP) deltagande i andra arbetsgrupper i Barents Rådet (BEAC), fortsatt planerande för det fjärde toppmötet för Barents urfolk.

Dialogmöte angående EU-Sámi vecka i Bryssel, 2022, videomöte Uppföljning av tidigare mötet med SPR genom dialoger med Sametingen att diskutera om EU Sámi Week. Arrangeras genom Sámiráddi/ Samerådets InterReg projekt.

WGIP- BEAC. Arbetsgrupper - deltagande, videomöte Diskussioner om processer och nomineringar från Urfolksarbetsgruppen till andra arbetsgrupper i Barents Rådet.

Workshop Ökat urfolks-deltagande i FN:s MR-råd, videomöte Informell dialog mellan samiska politiker och samiska experter på frågan om förstärkt urfolksdeltagande i FN:s MR-råd.

Sametinget har deltagit vid ett videomöte gällande förvaltning av de stora rovdjuren i Barents Regionen, BEAC- WGIP. Seminariet syftade till att ta del av den aktuella utvecklingen inom forskningsarbetet om vargstammen i Barents Regionen, - presentera de mest angelägna frågorna i förvaltningen av stora rovdjur i nw Ryssland & och Norden, - diskutera potentialen för ett internationellt samarbetsprojekt som involverar forskning institutioner och ledningsnivå.

Dagordning vid den fördjupade myndighetsdialogen 2022-03-17

1. Budgetunderlag 2023-2025: Styrelsen önskar kommentera det inlämnade budgetunderlaget.

2. Parlamentsbyggnaden: Inlämnad hemställan

3. Sametingsvalet: Inlämnad hemställan

4. Klimatstöd rennäringen: Sametinget har för avsikt att inkomma med en hemställan

5. Samisk hälsa: Stöd till samisk idrott

6. Grön omställning: Konsekvenser för det samiska folket och dess näringar och kultur

7. Samiskt inflytande i regional utveckling: Diskussion angående OECD rapport

8. Utökat myndighetsansvar för Sametinget: Rovdjursförvaltning, samiska markförvaltning, Duodji och hela det samiska kulturarvet.

9. Övriga frågor

INFÖR DIALOG MED FÖRSVARSDEPARTEMENTET

Angelägna frågor:

1. Former för samråd med anledning av konsultationsordningen
2. Hur kan samer utanför samebyarna nås av samråden
3. Fasta försvarsinstallationer inom renskötselområdet och dess inverkan på främmande makt i händelse av en konflikt
4. Behov av övningsområden inom en sameby vid upprättande av ett regemente och hur samråd med samerna löses lokalt
5. Större övningar inom renskötselområdet och rennäringens anpassningsmöjligheter
6. Behov av att stänga luftrum vid samling av renar dels för drivning av ren med helikopter och dels för skydd mot panik hos inhägnade renar
7. Finns behov av koordinater över fasta anläggningar med anledning av fråga 6

Detta är några angelägna frågor som Sametinget vill lyfta och överlämna.

Håkan Jonsson
Styrelseordförande

Jan Rannerud
Rennäringsnämndens ordförande

Dialog 22-03-24

2022-03-21

dnr 6.2.2-2022-127

INFÖR DIALOG MED INFRASTRUKTURSDEPARTEMENTET

Angelägna frågor:

1. Former för samråd med anledning av konsultationsordningen
2. Hur kan samer utanför samebyarna nås av samråden
3. Satsningen på järnvägar inom renskötselområdet och hur det påverkar när kommersiella intressen tillåts styra. Östra stambanan, Norrbotniabanan, Malmbanan och Inlandsbanan. I stort obefintliga samråd eller på trafikansvarigas villkor.
4. Tvärbanan utanför Jörn. Enbart kommersiell satsning utan samhällsnytta.
5. Behovet av Ekodukter samt finansiering och utformning.
6. Upprustning av större vägar med avseende på säkerhet för renen och samerna. Ex. E4 där man inte vågar beträda vägområdet utan polishjälp.
7. Extra fråga om Trafikverkets möjlighet att själva analysera och redovisa sina insatser.

Detta är några angelägna frågor som Sametinget vill lyfta och överlämna.

Håkan Jonsson
Styrelseordförande

Jan Rannerud
Rennäringsnämndens ordförande

Styrelsen beklagar regeringsbeslut om bearbetnings-koncession

Från samiskt håll har motståndet mot en gruva i Gállok varit en principfråga. En gruva innebär en exploatering av känsliga naturmarker, vilket både de berörda samebyarna och andra samer som jagar i området kommer att drabbas av. Ingen natur eller kultur kan någonsin ersättas med pengar.

Sametingets styrelse beklagar tisdagens besked att regeringen nu beslutat bevilja Jokkmokk Iron Mines bearbetningskoncession för Kallak K nr 1 i hjärtat av Jåhkågasska sameby. Många goda argument har framförts men regeringen väljer att inte lyssna på urfolket samerna.

—Ändå var beslutet förväntat och förutsägbart med tanke på de signaler som tidigare kommit från näringsminister Karl-Petter Thorvaldsson, menar Sametingets styrelseordförande Håkan Jonsson.

—Styrelsen beklagar verkligen att regeringen i och med beslutet om att bevilja bearbetningskoncession öppnar upp för ännu en järnmalmgruva i norr, trots samernas motstånd och trots att flera tunga instanser har sagt nej, säger styrelsens ordförande Håkan Jonsson.

Från samiskt håll har motståndet mot en gruva i Gállok varit en principfråga. En gruva innebär en exploatering av känsliga naturmarker, vilket både de berörda samebyarna och andra samer som jagar i området kommer att drabbas av.

Regeringen säger sig ställa långtgående och unika villkor som bolaget måste följa för att motverka störningar på renskötseln. Efterlevnaden av dessa villkor sägs vara en förutsättning för bearbetningskoncessionen och för eventuella kommande tillstånd.

—Man säger sig ställa hårda krav på gruvbolaget men de känns mer som plåster på djupa sår, säger Sametingets styrelseordförande Håkan Jonsson. Ingen natur eller kultur kan någonsin ersättas med pengar.

—Att riksdagen nyligen antagit en lag om en konsultationsordning med samerna verkar bara ha varit en skenmanöver, anser Håkan Jonsson. Man försöker ge sken av att samer har något att säga till om, men så är det inte i verkligheten. Sveriges regering visar tydligt att gruvnäringen går före alla andra intressen.

Avslutningsvis meddelar Sametingets styrelseordförande Håkan Jonsson att Sametingets styrelse inte kommer att släppa frågan utan noga följa händelseutvecklingen.